Kişiler Hukukunun Ana Kavramları

Kişi

Hukukçu olmayanlar için kişi kelimesi ile kastedilen insandır. Hukuksal anlamda ise kişiden söz edildiğinde kastedilen ise sadece insanlar değildir. Hukuki anlamda kişi ile, haklara ve borçlara sahip olabilen varlıklar ifade edilmektedir. Bu nedenle hukuki anlamda kişi doğal bir kavram olmayıp, hukuki bir kavramdır. Medeni Kanun'un Kişiler Hukuku kitabının birinci kısmı Gerçek Kişiler, ikinci kısmı ise Tüzel Kişiler başlığını taşımaktadır. O halde hukuk düzenimiz, hukuki anlamda kişileri ikiye ayırmaktadır.

Gerçek Kişi

Gerçek kişiler sadece insanlardır. Medeni Kanun 8. maddesinde: "Her insanın hak ehliyeti vardır. Buna göre bütün insanlar, hukuk düzeninin sınırları içinde, haklara ve borçlara ehil olmada eşittirler." şeklinde belirtmekle hak sahibi olabilen ve borç altına girebilen gerçek kişilerin sadece insanlar olduğunu kabul etmektedir.

Tüzel Kişi

Medeni Kanun'un 47. maddesinde, "Başlıbaşına bir varlığı olmak üzere örgütlenmiş kişi toplulukları ve belli bir amaca özgülenmiş olan bağımsız mal toplulukları, kendileri ile ilgili özel hükümler uyarınca tüzel kişilik kazanırlar." şeklinde belirtilmektedir. Hukuki anlamda kişilerden biri olan tüzel kişiler (hükmi kişi) ile kastedilen bir araya gelerek ayrı bir varlık kazanan kişi toplulukları ya da mal topluluklarıdır.

Kişilik

Dar anlamda kişilik, medenî haklara ve borçlara ehil olmayı ifade eder. Geniş anlamda kişilik, hak sahiplerinin bütün durumlarını, yani hak ve borçlara sahip olabilmenin yanında ayrıca "şahsi halleri", hak ve borçlara sahip olabilmek için hukuki işlem yapabilme ehliyetini ve hukuken değer taşıyan bedensel, manevi ve ekonomik varlıkları içine alan bir kavramdır.

Kişilik Hakkı

Kişinin hukukça korunan bedensel, manevi ve ekonomik nitelikteki varlıkları üzerindeki mutlak hakları ifade eder. Örneğin bir kimsenin vücut bütünlüğü, sağlığı, şeref ve haysiyeti, iktisadi ve fikri faaliyetleri üzerindeki hakları, kişilik haklarındandır.

Gerçek Kişilik

Gerçek Kişiliğin Kazanılması Medeni Kanun'un 28. maddesinin 1. fıkrasında, "Kişilik, çocuğun sağ olarak tamamıyla doğduğu anda başlar ve ölümle sona erer." şeklinde belirtilmektedir. O halde gerçek kişiliğin kazanıldığının kabul edilebilmesi öncelikli olarak iki şarta bağlanmıştır. Bunlardan biri tam doğum, diğeri ise sağ doğumdur. Tam doğum, çocuğun annenin bedeninden tamamen ayrılmasıdır.

Sağ doğum ise, tıp bilimince belli emarelerin gerçekleşmesi ile belirlenebilen bir durumdur. Bu iki şart, kişiliğin kazanılmasında birlikte aranır. Gerçek kişiliğin kazanıldığının aksini iddia eden kişi, bu iddiasını Medeni Kanun'un 6. maddesi gereğince ispatla yükümlüdür. Doğum olayı, gerçekleşmesinden itibaren en geç 1 ay içerisinde nüfus memuruna bildirilmek zorundadır. Nüfus sicilinde bir kayıt yoksa veya bulunan kaydın doğru olmadığı anlaşılırsa, gerçek durum her türlü kanıtla ispat edilebilir.

Gerçek Kişiliğin Başlangıcı

Medeni Kanun'un 28. maddesinin 2. fıkrasında, "Çocuk hak ehliyetini, sağ doğmak koşuluyla, ana rahmine düştüğü andan başlayarak elde eder." şeklinde belirtilmektedir. Cenin kişi değildir, ancak sağ ve tam doğmakla kişilik kazanacaktır. Bu nedenle, kişiliğin başlangıç anı, sağ ve tam doğum gerçekleştiği takdirde geriye yürümekte, başka bir ifade ile ceninin anne rahmine düştüğü anda kişiliğin başladığı kabul edilmektedir. O halde, henüz sağ ve tam doğum gerçekleşmeden önce babası ölen çocuk, sağ ve tam doğduğunda babasının mirasçısı olabilmektedir.

Gerçek Kişiliğin Sona Ermesi

Ölüm ve Gaiplik

Medeni Kanun'un 28. maddesinin 1. fıkrasında, "Kişilik, çocuğun sağ olarak tamamıyla doğduğu anda başlar ve ölümle sona erer." şeklinde belirtilmektedir. O halde gerçek kişilik ölüm ile son bulur. Kişinin ölüp ölmediği konusunda emin olamadığımız bazı durumlarda kanun koyucumuz kişinin ölümü hakkında kuvvetli şüphenin bulunduğunu gözeterek, bazı şartların gerçekleşmesi ile kişinin ölümüne mahkemece karar verileceğini kabul etmiştir.

Ölüme Bağlanan Hukuki Sonuçlar

Ölüm kişiliği kesin bir biçimde sona erdirir ve ölüm olayının gerçekleşmesi ile birlikte ölenin hak kazanması ya da borç altına girmesi söz konusu olmaz. Ölümle birlikte miras açılır ve ölenin devri mümkün nitelikte olan hakları mirasçılara geçer. Ölenin bedeni yani ceset, bir eşya niteliğinde kabul edilmemekle birlikte ölümden sonra kişinin cesedi üzerinde tasarrufta bulunabilmek ancak iki halde mümkündür. Ölüme bağlanan diğer hukuksal sonuçlar ise aile hukuku alanında ortaya çıkar. Ölümle birlikte devam eden evlilik başkaca herhangi bir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden son bulur. Böylelikle ölenin eşinin şahsi durumu dul olarak değişir. Bir kimsenin belli bir zamanda ölü olduğunu iddia eden kişi, Medeni Kanun'un 29. maddesinin 1. fıkrası gereğince bu iddiasını ispatla yükümlüdür. Bu konuda resmi sicillerden olan nüfus sicil kayıtları esas alınmaktadır. Doğum olayı gibi ölüm de, nüfus sicilindeki kayıtlarla ispat olunur

Ölüm Olayının İspatında Geçerli Karineler Birlikte Ölüm Karinesi Medeni Kanun'un 29. maddesinin 2. fıkrasında, "Birden fazla kişiden hangisinin önce veya sonra öldüğü ispat edilemezse, hepsi aynı anda ölmüş sayılır." şeklinde belirtilmiştir. Örneğin, bir trafik kazasında aynı araç içinde bulunan karı ve kocanın öldüğü biliniyorsa, bunlardan

birinin diğerinden sonra öldüğüne ilişkin iddialar ispat edilmemişse, karı ve kocanın aynı anda öldükleri kabul edilir. Birlikte ölüm karinesi adi karine niteliğinde olduğundan, aksinin her türlü delille ispatı mümkündür.

Ölüm Karinesi

Medeni Kanun'un 31. maddesinde, "Bir kimse, ölümüne kesin gözle bakılmayı gerektiren durumlar içinde kaybolursa, cesedi bulunamamış olsa bile gerçekten ölmüş sayılır." şeklinde belirtilmiştir. Bu karineden yararlanılabilmesi için, cesedin bulunmamasına rağmen kişinin, ölümüne kesin gözle bakılmayı zorunlu kılan bir durumda kaybolması aranmaktadır. Ölüm karinesinde asıl ispatı gereken, ölüm sonucunu meydana getiren olaydır. Ölüm karinesinde, kişinin içinde bulunduğu olayın, ölüm sonucunu kesin olarak meydana getirecek nitelikte olması gerekir. Örneğin, motoru yanarak düşen ve kayalıklara çarparak parçalanan bir uçağın yolcularından hiçbiri kurtulamamıştır. Ölümün gerçekleştiği tarih, ölüm kaydının nüfus siciline işlendiği tarih değil, olayın meydana geldiği tarihtir. Ölüme bağlanan hukuki sonuçlar, ölüm karinesi için de geçerlidir.

Gaiplik

Medeni Kanun'un 32. maddesine göre, "Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa, hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine mahkeme bu kişinin gaipliğine karar verebilir." Bir kimse, ölümüne kesin gözüyle bakılacak bir durumda olmamakla birlikte ölüm tehlikesi içinde kaybolmuşsa veya kendisinden uzun süredir haber alınamıyorsa, kanun bu kişinin ölmüş olması ihtimalinin kuvvetli olduğunu kabul etmektedir. Örneğin, yük gemisi ve yolcu taşıyan bir diğer geminin Akdeniz'de, Mersin Limanına yaklaşırken çarpışması sonucu, batan yolcu gemisindeki bazı yolcular yüzme bildikleri için kurtulmuş, bazılarının ise kurtulup kurtulamadığı bilinmemektedir. Yolcu gemisinde bulunan ve kurtulup kurtulmadığı bilinmeyen bir kişinin yüzme bilmemesi nedeniyle ölmüş olma ihtimali kuvvetlenmektedir. Bu durumda kişinin ölüm tehlikesi içinde kaybolması dikkate alınarak hakkında gaiplik kararı verilebilir.

Gaiplik Kararının Verilebilmesi İçin Gerekli Şartlar

Bir kişinin gaipliğine karar verilebilmesi için o kişinin yukarıda yazılı iki durumdan birinde ortadan kaybolması şarttır. Kişi ya ölümüne muhtemel gözle bakılacak bir olay sonucunda ortadan kaybolmuş olmalıdır ya da uzun süreden beri kendisinden hiçbir haber alınmayacak şekilde ortadan kaybolmuş olmalıdır. Bu durumların varlığı gaiplik kararı için gerekli maddi şartlardır. Ancak bu durumların varlığı gaiplik kararı verilebilmesi için tek başına yeterli olmayıp usuli şart olarak ifade edilebilecek bazı usuli işlemlerin yapılması gerekmektedir. Maddi Şartlar

1.Ölüm Tehlikesi İçinde Kaybolma

Ölüm tehlikesi, bu tehlike içinde kaybolan bir kişinin ölümünü hakkında kuvvetli bir ihtimal ortaya çıkarır nitelikte olmalıdır. Ölümün kuvvetle muhtemel sayılmadığı durumda kişinin ölüm tehlikesi içinde kaybolduğu kabul edilemez ve dolayısıyla gaipliğine karar verilemez.

2. Uzun Süreden Beri Kendisinden Haber Alınamama

Uzun süreden beri kendisinden haber alınamayan bir kimsenin ölmüş olması kuvvetli bir ihtimal olarak görülüyorsa, gaipliğine karar verilebilir. Burada kişinin içinde bulunduğu ve ölümü hakkında kuvvetli bir ihtimal ortaya çıkaran bir ölüm tehlikesi söz konusu değildir. Örneğin, bir kişi sandalla denize açılmış ve bir daha dönmemiştir. Denize açıldığında herhangi bir fırtına meydana gelmemiş ise, o kişinin ölüm tehlikesi içinde kaybolduğu kabul edilemez. Diğer şartlar da gerçekleşirse bu kişi hakkında uzun süreden beri haber alınama gerekçesi ile gaiplik kararı verilebilir.

Usuli Şartlar

1.Süre

Kişinin ölüm tehlikesi içinde kaybolması halinde, hakkında gaiplik kararı verilebilmesi için bu olayın üzerinden en az 1 yıl geçmiş olması gerekir.

2. İlgililerin Talebi Medeni Kanun gaiplik kararının verilmesinden menfaati bulunanları belirlemiş ve bunların gaiplik kararı verilmesini talep edebileceğini düzenlemiştir. Yukarıdaki şartların gerçekleşmesi sonucunda bir kimse hakkında gaiplik kararı verilmesini mahkemeden talep edebilecek olanlar:

- Yasal Mirasçılar
- Atanmış Mirasçılar
- Lehine Vasiyet Yapılmış Olanlar
- Mirastan Mahrum Kalanlar
- Askerlik Şubesi
- Alacaklılar
- Hazine

Görevli ve yetkili mahkeme, belirtilen ilgililerden en az birinin talebi olmaksızın kendiliğinden gaiplik kararı veremez.

3.İlan

Dolayısıyla güvence gösterme, güvencenin süre ile sınırlı olması ve geri verme yükümlülüğü, gaibin miras payını teslim alan mirasçıları için aynen geçerlidir. Evlilik Üzerindeki Sonuçları Gaip evli ise bu kişi hakkında verilen gaiplik kararı doğal ölüm olayındaki gibi evliliği kendiliğinden sona erdirmez. Gaibin evliliğin sona ermesi ancak mahkeme kararı ile mümkündür. Medeni Kanun'un 131. maddesinde bu durum düzenlenmiştir. Buna göre, gaipliğine karar verilen kişinin eşi, mahkemece evliliğin feshine karar verilmedikçe yeniden evlenemez. Gaibin eşi evliliğin feshini, gaiplik başvurusuyla birlikte veya ayrıca açacağı bir dava ile isteyebilir

Mahkeme kendisine yapılan müracaatın değerlendirilmesi sürecinde gerekli kanaate vardıysa yani şartların mevcut olduğunu belirlemişse kaybolan kişi hakkında bir ilan kararı verir. Mahkeme, gaipliğine karar verilecek kişi hakkında bilgisi bulunan kimseleri, belirli bir sürede bilgi vermeleri için usulüne göre yapılan ilânla çağırır. Gaiplik kararı verilebilmesi için en az iki defa ve ilan yolu ile belirli bir süre içinde gaip hakkında bilgisi olanların daveti yapılır. Gaipliğine karar verilecek kişi, ilân süresi dolmadan ortaya çıkar veya kendisinden haber alınırsa ya da öldüğü tarih tespit edilirse gaiplik istemi düşer.

Gaiplik Kararının Sonuçları

İlândan sonuç alınamazsa, mahkeme gaipliğe karar verir ve ölüme bağlı haklar, aynen gaibin ölümü ispatlanmış gibi kullanılır. Gaiplik kararı, o kişinin ölmüş olduğuna bir karine oluşturur. Bu karar hâkimin bildirmesi üzerine, ölüm kütüğüne kaydolunur. Ölüm olayı doğal olarak kişiliğe son verdiren bir olay iken, gaiplik kararıyla kişi hukuken ölmüş sayılır. Bu nedenle gaipliğe bağlanan sonuçlar, ölüme bağlanan sonuçlardan farklı olarak düzenlenmiştir.

İspata İlişkin Sonuçları

Ölümde birinin ölü olduğunu iddia eden bunu ispatlamakla yükümlü iken, gaiplikte ise gaiplik kararı verilebilmesi için gerekli olan şartları ispat eden kişinin ayrıca ölümü ispatlaması şart değildir. Gaiplik kararı, kaybolan kişinin öldüğüne dair karine teşkil eder.

Mirasa İlişkin Sonuçları

Gaiplik kararının verilmesiyle şahsi haklar sona erer, malvarlığı hakları ise mirasçılara intikal eder. Ancak gaibin mirası, ölümde olduğu gibi gaiplik kararının verilmesiyle hemen mirasçılara geçmez. Her ne kadar gaiplik kararı verilmiş olsa da, gaibin öldüğü kesin olmayıp ortaya çıkma ihtimali de dikkate alınmalıdır. Her ne kadar gaiplik kararı verilmiş olsa da, gaibin öldüğü kesin olmayıp ortaya çıkma ihtimali de dikkate alınmalıdır. Hakkında gaiplik kararı verilmiş bir kimsenin mirasçıları veya mirasında hak sahibi olan kişiler, tereke malları kendilerine teslim edilmeden önce bu malları ileride ortaya çıkabilecek üstün hak sahiplerine veya

gaibin kendisine geri vereceklerine ilişkin güvence göstermek zorundadırlar. Hakkında gaiplik kararı verilmiş bir kimsenin mirasçıları veya mirasında hak sahibi olan kişiler, tereke malları kendilerine teslim edilmeden önce bu malları ileride ortaya çıkabilecek üstün hak sahiplerine veya gaibin kendisine geri vereceklerine ilişkin güvence göstermek zorundadırlar. Gaibe düşen miras payı söz konusu olduğunda, başka bir ifade ile ortada bulunmayan ve mirasın açıldığı anda sağ olup olmadığı ispat edilemeyen gaip mirasçının miras payı resmen yönetilir.

Evlilik Üzerindeki Sonuçları

Gaip evli ise bu kişi hakkında verilen gaiplik kararı doğal ölüm olayındaki gibi evliliği kendiliğinden sona erdirmez. Gaibin evliliğin sona ermesi ancak mahkeme kararı ile mümkündür. Medeni Kanun'un 131. maddesinde bu durum düzenlenmiştir. Gaibin eşi evliliğin feshini, gaiplik başvurusuyla birlikte veya ayrıca açacağı bir dava ile isteyebilir. Evlilik mahkeme kararı ile feshedilmedikçe gaibin eşinin medeni durumu değişmeyecek ve kesin evlenme engellerinden biri olan mevcut evliliğin getirdiği ikinci kez evlenme yasağı gereği evlenemeyecektir.

Hak Ehliyeti

Tanımı

Hak ehliyeti kişinin hak ve borçlara sahip olabilme ehliyetidir. Kişiye tanınan bir hak olmayıp hak sahibi olabilmenin bir şartıdır. Kişinin, iradesinden ve davranışlarından bağımsız olarak, kişi olma niteliği ile kazanmış olduğu bir ehliyettir. Kişilerin hak ehliyetine sahip olabilmek için herhangi bir işlem veya eylemde bulunmaları gerekmez. Bu nedenle hak ehliyetinin pasif bir ehliyet olduğu belirtilebilir.

Temel Nitelikleri

Medeni Kanun'un 8. maddesindeki "Her insanın hak ehliyeti vardır. Buna göre bütün insanlar, hukuk düzeninin sınırları içinde haklara ve borçlara ehil olmada eşittirler." ifadesiyle bu ehliyetin ayrım yapılmaksızın tüm kişilere tanındığı ve hak ehliyetine sahip olabilmek için herhangi bir davranışta bulunmaya gerek olmadığı anlaşılmaktadır. Buradan hak ehliyetinin iki temel özelliği ortaya çıkmaktadır. Bunlardan birincisi genellik diğeri ise eşitliktir. Hak ehliyeti yönünden genellik ilkesi, Medeni Kanun'un 8. maddesinde "Her insanın hak ehliyeti vardır." şeklinde ifade edilmiştir. Eşitlik ilkesi ise, herkesin hiçbir ayrım yapılmadan eşit olarak hak ehliyetine sahip olmasını zorunlu kılar. Bununla birlikte insanların hangi haklara hangi şartlar altında sahip olabileceğini hukuk düzeni belirlediği için, şartları gerçekleşmeden herkesin her hakka sahip olabileceği düşünülmemelidir. Ayrıca, hak ehliyetine konu olan hakların özel hukuk alanında kişilere tanınmış haklar olduğu, yine Medeni Kanun'un 8. maddesi ile anlaşılmaktadır. Eşitlik ve genellik ilkelerinin hak ehliyeti bakımından mutlak nitelikte olduğu düşünülemez. Zira hukuk düzeni benzer durumda olanlar arasında eşitliğin sağlanabilmesi amacıyla, değişik yapı ve durumlar içinde bulunanlar yönünden farklı düzenlemeler de öngörmektedir. Bu farklı düzenlemelerle, hak ehliyeti tamamen ortadan kaldırılmaz, sadece hak ehliyeti kısıtlanır.

Hak Ehliyetini Kısıtlayan Düzenlemeler

Yaş, Cinsiyet , Ayırt Etme Gücü , Akıl Hastalığı, Şeref ve Haysiyete Aykırılık ile Mahkumiyet Kararı, Nesep, Yabancılık, Hakim Tarafından Farklılık Yaratılması

Fiil Ehliyeti

Tanımı

Medeni Kanun'un 9. maddesine göre, "Fiil ehliyetine sahip olan kimse, kendi fiilleriyle hak edinebilir ve borç

altına girebilir." Buradan çıkan sonuç, fiil ehliyetini hak ehliyetini kullanma ehliyeti olduğudur. Zira bir kişinin hak ehliyetine yani haklara ve borçlara sahip olma ehliyetine sahip olması için sağ ve tam doğum şartlarının gerçekleşmesi yani kişi olmak yeterlidir. Ancak kişiler, kendi lehine haklar yaratmak, bu hakları sınırlamak veya ortadan kaldırmak ve kendisini borç altına sokmak amacıyla bazı fiilleri gerçekleştirmek zorundadırlar. Görüldüğü üzere fiil ehliyeti kişinin "kendi fiilleri" ile kullanılabilmektedir. Ancak fiil ehliyetini kullanan herkesin aynı seviyede, makul ve hukuken geçerli bir iradeye sahip olması beklenemez.

Kapsamı

Hukuki İşlem Ehliyeti, Tasarruf Ehliyeti, Haksız Fiillerden Sorumlu Olma Ehliyeti, Dava Ehliyeti' ni içerir.

Fiil Ehliyetinin Şartları

Medeni Kanun'un 10. maddesinde belirtilen şartlara sahip bir kişinin fiil ehliyetinin bulunduğu kabul edilir. Buna göre bir kişinin fiil ehliyetine sahip olabilmesi için, ergin olması, ayırt etme gücüne sahip olması ve kısıtlı olmaması aranır.

Fiil Ehliyetine Göre Gerçek Kişilerin Sınıflandırılması

Tam Ehliyetliler, Tam Ehliyetsizler, Sınırlı Ehliyetliler, Sınırlı Ehliyetsizler, olarak sınıflandırılır.

Kişilik Hakkı Ve Kişiliğin Korunması

Kişilik Hakkı Kavramı ve Özellikleri Kişilik insanın insan olması dolayısıyla ayrılmaz bir biçimde sahip olduğu hakları içerir. Kişilik hakkı, kişinin kişisel değerlerinin tümü üzerinde geçerli olan haktır.

Kişilik Haklarının Kapsamı

Kişilik hakları, bir kişinin maddi, manevi ve iktisadi bütünlüğü üzerindeki mutlak haklardır. O halde, kişilik haklarının kapsamını üç başlık altında inceleyebiliriz. Maddi Bütünlük Üzerindeki Haklar, Manevi Bütünlük Üzerindeki Haklar, İktisadi Bütünlük Üzerindeki Haklardır.

Kişiliğin Korunması

Doktrinde hakim olan görüş, Medeni Kanun'da yer alan hükümlerle kişilik, iki tür saldırıya karşı korunmaktadır. Medeni Kanun'un 23. maddesi kişiliği, hukuki işlemle saldırıya karşı korumakta; 24. maddesi ise haksız fiille yapılan saldırıya karşı korumaktadır.

Kişilik Hakkını Koruyan Davalar

Saldırıya Son Verilmesi (Durdurma) Davası, Saldırı Tehlikesinin Önlenmesi Davası, Saldırının Hukuka Aykırılığının Tespiti Davası, Maddi Tazminat Davası, Manevi Tazminat Davası, Saldırıdan Elde Edilen Kazancın Verilmesi Davası dır.

Tüzel Kişilik

Hukuk düzeni, insanlar dışında bazı insan toplulukları ve mal topluluklarını da kişi olarak kabul etmiştir. Ortak bir amacın sürekli olarak gerçekleşmesini sağlayacak örgütlenmeye sahip kişi veya mal topluluklarına birleşen kişi veya malı tahsis eden kişiden bağımsız bir kişilik tanınmıştır. İşte bu tür kişi veya mal toplulukları "tüzel kişiler " diye tanımlanmıştır. Kişi topluluğu şeklindeki tüzel kişiler, ortak bir amacı gerçekleştirmek için bir araya gelen birden çok insandan oluşan tüzel kişilerdir. Mal topluluğu şeklindeki tüzel kişiler ise, belirli bir amaca özgülenmiş mal topluluğundan oluşur.

Tüzel Kişilerin Çeşitleri

Kamu Hukuku Tüzel Kişileri, Özel Hukuk Tüzel Kişileridir.

Tüzel Kişilere İlişkin Genel Kurallar Tüzel Kişinin Kuruluşu Geleneksel olarak bu hususta üç sistem söz konusudur. Serbest kuruluş sistemi, izin sistemi ve normatif sistem. Hangi sistemin hangi tüzel kişiler için kullanılacağı bir hukuk politikası sorunudur. Bununla birlikte hukuk düzenimizde tüzel kişiliklerin kuruluşunda tek bir sistem benimsenmemiştir.

Tüzel Kişilerin Organları

Medeni Kanun'un 49. maddesi, "Tüzel kişiler, kanuna ve kuruluş belgelerine göre gerekli organlara sahip olmakla, fiil ehliyetini kazanırlar." şeklinde belirtmektedir. Organlar tüzel kişinin örgütü içinde yer alan ve tüzel kişinin aktif olarak hukuk hayatına katılmasını sağlayan kişi veya kişilerdir. Organın borca aykırı davranışı veya görevi sırasında gerçekleştirdiği haksız fiillerinden tüzel kişi sorumludur.

Tüzel Kişiliğin Sona Ermesi

Medeni Kanun bütün tüzel kişilere ilişkin olarak ortak bir sona erme sebebi kabul etmemiştir. Her bir tüzel kişi için ayrı sona erme sebepleri düzenlenmiştir. Tüzel kişi bu hükümlere göre 3 şekilde sona erebilir. Ya kanunda belirtilen belirli sebeplerin gerçekleşmesiyle kendiliğinden sona erer veya kendi kendini feshederek sona erdirir ya da mahkeme kararı ile sona erer. Ortak hükümler sona eren tüzel kişinin malvarlığı değerlerinin tasfiyesi ve tasfiyeden sonra geriye kalan bir malvarlığı değeri varsa bunun tahsisini düzenlemektedir.